

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra Præste-Frihed i Folke-Kirken

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Grundtvigs værker", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University, s. 17. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/text/gv-1859_1245-txt-shoot-idm672.pdf (tilgået 22. juli 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

Efterat nemlig Sognebaandet er løst, og Psalme-Friheden kan ansees for saa godt som givet, da er det *Hovedsagen*, at *Præste-Eden i aandelig* Henseende læmpes saaledes, at Præsterne derved kun forpligtes til at lære overensstemmende med den Hellige Skrift efter deres bedste Overbeviisning, og 18at forvalte Sacramenterne sømmelig efter deres bedste Overbeviisning om Herrens Indstiftelse. En saadan Præste-Eed vil give Regieringen al den Sikkerhed for Præste-Embedets værdige Førelse, som en Eed kan give, og dog vilde den intet Baand paalægge, som kunde besvære et veltænkende Menneskes Samvittighed, eller som kunde hindre ham fra at tale, *som* han troede. At jeg nu kalder *denne* Præste-Frihed den *Hoved-Frihed*, der maa gives i *Folke-Kirken*, naar Christendommen skal kunne trives deri, det er hvad mine Præstevener, langtfra at bifalde, har ondt ved at tilgive mig, da det synes dem soleklart, at til denne Frihed trænger vi, som i det hele er vel fornøiede baade med den *Augsburgske Confession* og med den *gamle Alterbog*, i saa ubetydelig en Grad, at det neppe er værdt at nævne, medens vi trænger høilig til at faae *Sognebaandet* løst for *Sognepræsternes*, ligesom det er løst for *Sognefolkenes* Vedkommende, saa vi ikke behøver at *døbe* eller *confirmere*, at vie, eller at *betjene* Andre med det Hellige, end dem, vi efter vor Samvittighed tør betragte som *Medtroende*, og det er ganske rigtigt, at *denne Frihed*, som de andre Præster neppe føle synderlig Lyst eller Trang til, den kan vi i Længden slet ikke undvære. Min Synsmaade er imidlertid den, at for at have en reen Fod at staae paa, maae vi *først* søge den Frihed, som *alle* Folke-Kirkens Præster, og de *ærligste* og sandrueste *meest* trænge til, og først, naar den er vundet, lade Staten afgjøre med sig selv, om den vil unde de *strengt christelige* Præster og Menigheder den Frihed, de *især* trænger til, og maa nødvendig *søge udenfor*, naar den i Folke-Kirken nægtes dem. Det staaer desuden saaledes for mig, at naar Øvrigheden og Lovgivningen først *vitterlig* har bestemt sig for en *fri Folke-Kirke*, da lade de sig let bevæge til at løse *alle* de gamle *Baand*, der forhindrer en ny *Tingenes Orden*, hvorved *fri Menigheder* træde istedenfor *Kirkesogne*, og blive istand til at kappes om Prisen for folkelig Dannelse og Oplysnings Fremme. Det følger nemlig af sig selv, at naar man, ved at forvandle den *tvungne Stats-Kirke* til en *fri Folke-Kirke*, vil opnaae det *store Øiemed*, at beholde omtrent hele Folket *frivillig* i sin Kirke, hvor man *raader* for *Præsternes Dannelse*, har dem paa en *god Maade* paa *sin* og *Folkets Side*, og har dem under sit særdeles *Opsyn*, da gjør man sig ikke mindste Betænkelighed ved at gennemføre Friheden, saa den sætter sig selv sine lovlige Grændser. Dette skeer blandt andet derved, at naar man har løst *Sognebaandet*, da giver man ogsaa *Mindretallet* i et Kirkesogn Lov til, uden Skade for Fleertallet, at benytte *Sognekirken*, og, hvis de ingen Præst i Nærheden kan slutte sig til, da selv at holde sig en *Præst*, som har opfyldt *Statens Fordringer* til Folke-Kirkens Præster. Naar man giver *Bisperne* i den *fri Folke-Kirke* den dem uundværlige *Frihed* til at *ordinere* efter deres Overbeviisning, følgerlig ogsaa til at *nægte* Ordinationen, hvor de ikke troer med god Samvittighed at kunne meddele den, da giver man ogsaa *alle Candidater*, som har naaet den bestemte Alder, Lov til at lade sig ordinere af *hvilken Biskop* i Folke-Kirken de dertil kan *ziformaae*, og da er jeg vis paa, at, idetmindste i *Danmark*, vil baade *Folket* i langsommelig Tid være vel fornøiet og *Staten* være særdeles vel tjent med sin *fri Folke-Kirke*, og at de vil have Ære af den, i samme Grad, som man sørger for en *folkelig Præste-Dannelse*, der, uden at tabe en passende Sprog-Kundskab og Bog-Lærdom af Syne, dog først og sidst er beregnet paa det *virkelige Liv* og paa den *levende Præste-Syssel*, med Ordførelsen paa Modersmaalet og med de alvorligste Ting og Tanker, som et Menneske kan hellige sine Aar og Evner.